

ného poměru učňovského, jak tvrdí stížnost, a nikoli na základě zvláštního poměru výchovného, vzdělávacího, jak uznal žal. úřad.

Stížnost ovšem nepřestává jen na shora uvedených vývodech, nýbrž poukazuje ještě k tomu, že do Domova nejsou děti přijímány bez určitých formalit, které obyčejně záleží v tom, že otec nebo poručník uzavře s Domovem smlouvu, zpravidla učňovskou. V adm. řízení předložila stěžující si pojišťovna takovou učňovskou smlouvu mezi Domovem a Annou K., mlčky tím tvrdíc, že i s ostatními chovanci existují podobné smlouvy. Stížnost vytýká, že žal. úřad opomenul zjistiti existenci těchto smluv nebo jakýchkoli jiných smluv mezi ostatními chovanci a Domovem, v čemž spatřuje vadu řízení.

Stížnosti nebylo možno dáti za pravdu. Obsahem hořejších vývodů, že mezi zákonným zástupcem chovance a Domovem bývá zpravidla uzavírána smlouva učňovská, sama uznává, že poměr učňovský neexistoval pro všechny chovance Domova. Ale pak bylo na stěžující si pojišťovně, aby proti výroku okr. úřadu, jenž popřel existenci učňovského poměru, prokazovala sama konkrétně, ohledně kterých chovanců smlouva učňovská uzavřena byla. To však pojišťovna učinila jedině stran Anny K., předloživši opis učňovské smlouvy, kdežto ohledně ostatních chovanců ani důkaz vůbec nenabídla. Není proto vadou řízení, že žal. úřad existenci učňovských smluv nebo jiných smluv u ostatních chovanců sám nezjišťoval.

Č. 11.379.

Pojištění nemocenské, invalidní a starobní:
* **Také právnická osoba může býti zaměstnavatelem pomocnice v domácnosti ve smyslu § 12 odst. 6 zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/1928 Sb.**

(Nález ze dne 23. června 1934 č. 13.010.)

V ě c: Město Š. proti zemskému úřadu v Brně o sociální pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem okr. nemoc. pojišťovny v Š. ze 24. prosince 1930 bylo předepsáno městské radě v Š., jako zaměstnavateli, za zaměstnance v městském chudobinci za příspěvkové období od 27. října do 30. listopadu 1930 pojistné nemocenské, invalidní a starobní částkou 297 Kč 70 h, při čemž byly tyto zaměstnankyně zařazeny do mzdové třídy III Ab.

Proti tomuto výměru podala městská rada v Š. opravný prostředek, jímž se domáhala zařazení jmenovaných zaměstnanek do mzdové třídy podle ustanovení § 12 odst. 6 zák. č. 221/1924 ve znění zák. č. 184/1928, hájíc názor, že se jedná o pomocnice v domácnosti, u nichž podle tohoto zákonného ustanovení může hodnota naturálních požitků způsobiti zařazení jen o jednu třídu vyšší, než jaké odůvodňuje mzda na penězích.

Odvolání městské rady okresní úřad v Šumperku výměrem z 2. června 1931 nevyhověl s tímto odůvodněním: »Ve sporném případě jest

rozhodnou otázka, zda lze osoby, které jsou zaměstnány v chudobinci města Š., považovati za pomocnice v domácnosti podle ustanovení § 12 odst. 6 shora cit. zák. Za pomocnice v domácnosti ve smyslu cit. zákonného ustanovení dlužno považovati osoby ženské, zaměstnané výhradně pomocnými pracemi v domácnosti, t. j. takovými pracemi, které bezprostředně souvisejí s udržováním domácnosti osoby fysické co zaměstnavatele, a jež s tímto sdílejí společnou domácnost, jak toho vyžaduje shora cit. zák. ustanovení pro zařazení čeledi hospodářské. Rozhodným jest, že subjektem onu domácnost řídícím jest osoba fysická. Ježto pak ve sporném případě jde o osoby zaměstnané v městském chudobinci, tedy ve veřejném ústavu humanitním, nelze hospodářství tohoto ústavu považovati za domácnost osoby fysické, ježto jde o ústav práva veřejného, v důsledku toho nelze pak ani osoby ženské tam zaměstnané považovati za pomocnice v domácnosti ve smyslu § 12 odst. 6 shora cit. zák.»

Dalšímu odvolání městské rady v Š. nevyhověl zem. úřad v Brně nař. rozhodnutím a potvrdil výměr okr. úřadu z jeho důvodů a dodal, že námitka měst. rady, že za pomocnice v domácnosti mohou býti považovány také ženské osoby, zaměstnané domácími pracemi u osob juristických, jsou-li pojaty do domácnosti zaměstnavatele, t. j. dostávají-li od zaměstnavatele stravu a byt, jest bezpodstatnou, ježto podle obecné mluvy lze mluvíti o »domácnosti« jen u osob fysických, nikoliv juristických.

Na toto rozhodnutí podala stížnost obec města Š., navrhuje jeho zrušení pro nezákonnost.

O stížnosti uvažil nss toto:

Zákon o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří z 9. října 1924 č. 221 Sb., ve znění zák. z 8. listopadu 1928 č. 184 Sb., upravuje zařazování pojištěnců do mzdových tříd, stanoví v odst. 6 § 12 toto: »Hodnota naturálních požitků může způsobiti zařazení jen o 3 třídy, u deputátníků o 2 třídy, u pomocnic v domácnosti, čeledi hospodářské a učňů jen o jednu třídu vyšší, nežli jaké odůvodňuje mzda na penězích. Čeledi hospodářskou jsou osoby, zjednané v zemědělství nebo lesnictví na nejméně jednoměsíční práci nižšího druhu, jež sdílejí společnou domácnost se zaměstnavatelem.«

Stížností jest vznesena na spor jedině otázka, zda žal. úřad právem vyslovil, že o domácnosti lze mluvíti jen u osob fysických jako zaměstnavatelů, a že proto služebné právnické osoby, t. j. v konkrétním případě městského chudobince v Š., nelze považovati za pomocnice v domácnosti podle cit. normy. Názoru žal. úřadu stížnost odporuje a snaží se dovoditi, že i služebné měst. chudobince jsou »pomocnicemi v domácnosti« podle cit. normy, ježto nezáleží na tom, zda zaměstnavatelem jest osoba fysická či právnická.

Po té stránce uvaženo toto:

Jelikož zákon sám nepodává definice »pomocnice v domácnosti« — ač uznal za nutné definovati pojem hospodářské čeledi —, vycházel zřejmě z toho, že u pomocnic v domácnosti jde o pojem v obecné mluvě tak běžný, že nevyžaduje bližšího vymezení. V obecné mluvě rozumějí se pomocnicemi v domácnosti osoby ženské, zaměstnané námezdně pomoc-

nými pracemi v domácnosti, t. j. takovými pracemi, jež s udržováním domácnosti bezprostředně souvisejí. Domácností pak rozumí se zařízení sloužící k ukájení životních potřeb fyzické osoby, — jakými jsou bydlení, stravování, péče o prádlo a šatstvo atd. Z toho plyne ovšem důsledek, že osoba právnická nikdy nemůže mítí svoji domácnost, t. j. zařízení, sloužící k jejímu bydlení, jejímu stravování, péči o její šatstvo a prádlo atd. Ale to samo o sobě není ještě rozhodujícím pro otázku v daném případě spornou. Neboť zásadně není nemyslitelno, že i právnická osoba zřídí určité zařízení, sloužící k ukájení svrchu uvedených potřeb fyzických osob. Zařízení to nebude pak ovšem domácností oné právnické osoby, ale bude domácností těchto fyzických osob. Osoby ženské, zaměstnané námezdně pomocnými pracemi, jež s udržováním takového zařízení, t. j. takové domácnosti bezprostředně souvisejí, jsou také pomocnicemi v domácnosti, poněvadž práce jejich je v podstatě stejná a i ona slouží k udržování domácnosti. Z ustanovení § 12 odst. 6 zák. č. 221/24 ve znění zák. č. 184/28 Sb. nelze dovoditi, že by zákonodárce měl na mysli jen domácnosti, v nichž přímo zaměstnavatel, t. j. ten, na jehož vrub pomocnice práce koná, své životní potřeby ukájí, a že by tedy muselo jednati se o domácnost jeho, jak za to má žal. úřad, uváděje, že jen fyzická osoba může mítí domácnost, jak ji má na mysli § 12 odst. 6 cit. zák. Pro to není opory v cit. ustanovení, jež mluví prostě o pomocnicích v domácnosti a neuvádí, že by muselo jíti o domácnost, sloužící k uspokojení životních potřeb samého zaměstnavatele.

Z toho, co uvedeno, plyne, že žal. úřad nesprávně vyložil si zákon, jestliže vyslovil, že právnická osoba, v daném případě obec, vůbec, t. j. zásadně nemůže zaměstnávatí pomocnice v domácnosti, o nichž mluví § 12 odst. 6 cit. zák., a že již proto nelze osoby, o které jde, za pomocnice v domácnosti ve smyslu cit. normy považovati.

Následkem tohoto mylného právního názoru opomenul žal. úřad vyšetřiti, resp. zaujati stanovisko k otázce, zda chudobinec města Š., kde osoby, o které jde, byly zaměstnány, možno považovati za zařízení, v němž osoby tam umístěné uspokojují své potřeby bydlení, stravování atd., že tedy jde o jejich domácnost, a zda ony zaměstnankyně konají tam práce spojené s udržováním domácnosti osob v chudobinci umístěných, tedy práce, které pomocnice v domácnosti obyčejně vykonávají. Tyto nedostatky zaviněny byly nesprávným výkladem zákona a bylo proto nař. rozhodnutí zrušeno podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.380.

Učitelstvo: * Neučiní-li učitel ucházející se o vypsané místo učitelské na veřejné škole národní v Čechách v konkursní lhůtě prohlášení o bezpodmínečném nastoupení místa v určenou dobu ve smyslu výnosu min. škol. ze 7. února 1924 č. 149.429/23 (Věstník VI. str. 98 z r. 1924), nelze z tohoto důvodu žádost jeho ponechatí mimo uvážení jakožto žádost náležitými doklady neopatřenou.

(Nález ze dne 23. června 1934 č. 13.190.)